

zitate în curtea locuinței lui Nezelschi George. Lipsa de vigilență sau nenorocul a făcut ca în aceeași curte să locuiască și un informator al Securității, care văzând unele mișcări suspecte a sesizat Securitatea, care l-a arestat în luna mai pe Nezelschi George, apoi în ziua de 15 iunie pe Petrescu Nicolae. Acestuia, Securitatea i-a adus în celulă un fost coleg, care acceptase să devină informator și care a reușit să afle numele celor implicați în această organizație, încât unul câte unul au fost arestați.

Au fost judecați de Tribunalul Militar Iași și condamnați prin sentința nr. 932/1951 pentru „*crimă de uneltire contra ordinii sociale*” art. 209, part. III cod penal, combinat cu DL 586/1938, primind pedepse între 3 și 7 ani. Merită menționat faptul că tatăl lui Renescu Ioan Alexandru a fost medic. Fiind mobilizat în anul 1940, în timpul retragerii sale din Basarabia cu unitatea militară în luna iunie 1940, a fost împușcat de comuniști în Chișinău, de la fereastra unei clădiri.

ORGANIZAȚIA „FRĂȚILOR DE ARME”

Tot urmare a arestărilor masive din 1948, regimul comunist și-a dat seama de împotrivirea și nemulțumirea tot mai crescândă a populației față de regim, încât a hotărât să mărească teroarea, iar cu sprijinul Securității să se descotoarsească de oponenți printr-o metodă mârșavă și diabolică, aceea de a forma chiar ea organizații împotriva regimului. În aceste organizații trebuiau să fie atrași toți cei considerați dușmani ai regimului pentru a fi arestați, mărinț în felul acesta teroarea, cu scopul de a înfricoșa populația și a o aduce sub ascultarea partidului. În vederea atingerii acestui scop, Securitatea, pentru a găsi oameni de care să se folosească în atingerea obiectivului propus a utilizat arma șantajului, îndreptându-și atenția spre cei ce au militat în trecut într-un partid sau organizație anticomunistă, cei pasibili de o condamnare pentru încălcarea anumitor legi, amenințarea celor care sub influența alcoolului

sau a unor răbufniri au adus unele injurii regimului, neocolind însă pe cei naivi sau speculând vanitatea celor dornici de afirmare rapidă etc., etc.

O astfel de organizație pregătită de Securitate a fost cea a „*Frăților de Arme*” de pe valea Bistriței, avându-l ca șef pe Sălăgeanu Pamfil, organizatorul, și pe care Securitatea a botezat-o când a avut interes „*Frățiile de Cruce*”, pentru a putea justifica persecuțiile la care a fost supus Grigore Caraza. Această afirmație este dovedită prin extrasul din sentința nr. 166/1950, eliberată în baza cererii înregistrată sub nr. 1099 din 17.05.1979, precum și în hotărârea sentinței nr. 183 din 11.06.1970, prin care este declarat legionar, hotărâre eliberată în baza cererii înregistrată sub numărul 593 din 08.03.1979.

Această încadrare în rândul legionarilor nu-l deranjează pe Grigore Caraza, dimpotrivă, se simte onorat când i se aduce acuza că a fost sau este legionar. Am făcut aceste precizări pentru a se vedea ticăloșia unui regim, care s-a folosit de minciună pentru a-și justifica teroarea.

În această organizație urmau să fie atrași foștii legionari sau copiii lor, precum și cei considerați incozi. Planul a reușit în mare parte, dovadă fiind că marea majoritate a celor arestați au făcut parte din Mișcarea Legionară. Faptul că Sălăgeanu Pamfil ar fi avut vreo legătură cu organizația de tineret a Mișcării Legionare numită „*Frățiile de Cruce*” nu a putut fi dovedită și nici nu a reieșit în timpul anchetelor, deși tot timpul a activat în numele Mișcării Legionare și a „*Frăților de Cruce*”.

Pentru a demonstra implicarea Securității în această organizație, voi încerca să arăt modul de organizare și folosire a unor înscrisuri care nu au fost utilizate în activitatea „*Frăților de Cruce*”, dar care trebuiau să cadă în mâinile Securității, constituind capete de acuzare în timpul anchetei și a procesului. Voi cita doar câteva rânduri din sentința nr. 166/1950 a Tribunalului Militar Iași, dosar 45/1950, prin care a fost condamnat Grigore Craza: „*Inculpatul Caraza Grigore a fost*

pregătit pentru intrare în organizația subversivă de către Pamfil Sălăgeanu în primăvara anului 1949, fiind încadrat în organizație în luna mai 1949 când a depus și jurământul în fața lui Sălăgeanu, primind de la acesta din urmă carnetul de membru nr. 1314 ...”

Evidențiez că securistul care l-a instruit pe Pamfil Sălăgeanu era la rândul său neinstruit și fac precizarea că în „*Frățiile de Cruce*” nu se depunea jurământ, acesta necunoscând marea deosebire dintre legământ și jurământ, iar în ceea ce privește carnetul de membru, securistul habar nu avea că FdC nu foloseau asemenea legitimație.

În viclenia sa, Securitatea a urmărit, prin folosirea acestui carnet de membru, trei scopuri și anume:

- ◆ Această legitimație constituia o piesă grea la dosarul acuzatului, dovedind apartenența la această organizație;
- ◆ Avea rolul de a impresiona pe oameni privind numărul mare de membri. Din afirmațiile lui Grigore Caraza, numărul legitimațiilor date a început cu cifra 1301, deci carnetele până la 1300 erau doar o minciună a Securității;
- ◆ Al treilea scop și cel mai important era acela de a demonstra prin aceste legitimații că Securitatea cunoștea exact numele și numărul celor ce urmau a fi arestați.

Tot în sentința mai sus menționată se precizează că s-au răspândit manifeste și că se recrutau tot mai mulți membri. Grigore Caraza, ajuns membru important al acestei organizații, afirmă că printre manifestele primite de la Pamfil Sălăgeanu era și o circulară bătută la mașina de scris, despre care se afirma că a fost primită de la Horia Sima, în care se spunea printre altele:

- *Frați români, comunismul ne-a invadat !*
- *Să strângem rândurile !*
- *Să luptăm pentru neam și țară !*
- *Nu pierdeți nădejdea în noi și credința în Dumnezeu !*

A mai primit foi de hârtie goale în culoare verde, pe care erau imprimate „Garda de Fier”, scris de tipar în culoare ne-

gră, cu semnătura lui Horia Sima. Dar toate acestea au fost opera Securității și date lui Pamfil Sălăgeanu spre a fi răspândite în mod special celor care au făcut parte din Mișcarea Legionară, la copiii acestora, simpatizanților legionari sau celor considerați dușmani ai regimului.

Pentru a lăsa impresia unei bune organizări și pentru a stimula pe bieții oameni, li se acordau anumite funcții, cum ar fi: „Comisar” sau „Comisar prim”. Pentru a-i da o mai mare importanță, atât din punct de vedere organizatoric, cât și subversiv, grupurile din sate purtau numele de „nuclee”, iar cele din comune „verigi”. Această organizație s-a răspândit pe toată valea Bistriței, iar după cum afirmă Grigore Caraza, au fost implicați în ea peste 70 de oameni, fiind arestați doar 34, cei pe care i-a cunoscut Pamfil Sălăgeanu. Acesta va deveni suspect când Grigore Caraza îl va prinde cu minciuna, spunând că pleacă la București pentru a se întâlni cu șefii legionari din țară, dar în timpul acesta el stând ascuns în casă. Grigore Caraza, pentru a se convinge că Pamfil Sălăgeanu este de rea credință, l-a pus sub urmărire, verificând astfel unele afirmații făcute de acesta, că pe strada Maiacovski din Piatra Neamț locuiește un colonel, prin care se ține legătura cu capitala. S-a dovedit a fi o minciună sau poate o capcană întinsă de Securitate, după cum s-a putut constata că și legăturile lui cu învățătorul Tilică Lupu din Farcașa erau tot minciuni, deoarece învățătorul respectiv a spus că nu l-a întâlnit niciodată.

Datorită greșelilor făcute de Sălăgeanu sau necesității de a mări teroarea, au fost declanșate arestările, printre primii fiind și Pamfil Sălăgeanu, pentru a fi folosit în timpul cercetărilor, dar și pentru faptul că fiind deconspirat ar fi putut să-și recunoască faptele în fața oamenilor și să se justifice, ceea ce nu ar fi fost pe placul Securității.

La anchetă Sălăgeanu a declarat tot ceea ce a cunoscut, sperând că va fi pus în libertate. Chiar dacă a primit o condamnare mică, s-a înșelat amarnic, deoarece a fost trimis la Gherla. Ajuns în camera 99, s-a alăturat grupului de tortionari

condus de Popa Alexandru Țanu, fiind cunoscut de victime ca fost locotenent de Securitate, funcție pe care nu a avut-o, dar probabil i-a fost promisă pentru a-l face cât mai activ. Îmbolnăvindu-se, va fi numit planton la infirmerie, având în atribuții și sarcina de a împărți medicamentele la bolnavi, din care sustrăgea o mare cantitate pe care o consuma el, neștiind că acestea îi pot dăuna. Acest abuz necontrolat de medicamente va contribui în mod hotărâtor la moartea lui. Poate soarta acestui om ar fi fost alta, dacă ne gândim că atunci erau în Gherla poate sute de studenți la medicină, care prezentau o mai mare garanție în distribuirea medicamentelor.

Dar așa au considerat comuniștii că vor reuși să distrugă Mișcarea Legionară, folosindu-se de lichele pentru a băga în pușcării oameni nevinovați, mulți nemaiîntorcându-se la casele lor. Componenta acestui lot a fost:

Sălăgeanu Pamfil

Caraza Grigore - învățător

Bistriceanu Neculai - funcționar

Gutman Felix - muncitor

Roșu Vasile - comerciant

Gheorghiasa Vasile - preot

Blăgescu Valentin - student

Vasiliu Maria - învățătoare

Sălăgeanu Ion - învățător

Coroamă Iuliu - funcționar

Maria Iulu - funcționară

Almășanu Anton - muncitor

Buium Ion - muncitor

Cojocaru Aurel - muncitor

Cojocaru Ion - comerciant

Iosifescu Constantin - muncitor

Iosub Ion - muncitor

Chirilă Dumitru - țăran

Pântea Dumitru - țăran

Gălbează Ion - muncitor